

non cooperiustis me; infirmus, et in carcere, et non visitasti me.

44. Tunc respondebunt ei, et ipsi, dicentes: Domine, quando te vidimus esurientem, aut sicutem, aut hospitem, aut nudum, aut infirmum, aut in carcere, et non ministravimus tibi?

45. Tunc respondebit illis, dicens: Amen dico vobis: Quamdiu non fecisti uni de minoribus his, nee mihi fecisti.

46. Et ibunt hi in supplicium aeternum, justi autem in vitam eternam.

CAPUT XXVI.

2. Felix quia post biduum Pascha fiet, et Filius hominis tradetur ut crucifigeretur.

10. Quid molesti estis huic mulieri? opus enim bonum operata est in me.

11. Nam semper pauperes habebitis vobiscum; me autem non semper habetis.

12. Mittens enim hunc unguentum hoc in corpus meum, ad sepelendum me fecit.

13. Amici dico vobis, absque dubio praedicatum fuerit hoc Evangelium in toto mundo, dicitur, et quod haec fecit, in memoriam ejus.

18. Ita in civitatem ad quemdam, et dicit ei: Magister dicit: Tempus meum prope est, apud te facio Pascha cum discipulis meis.

21. Amici dico vobis, quia nups vestrum me tradidit.

25. Qui intingit mecum manum in paropside, hic me tradet.

24. Filius quidem hominis vadit, sicut scriptum est de illo; ut autem homini illi, per quem Filius hominis tradetur; bonus erat ei, et si non fuisset homo ille.

25. Tu dixisti.

26. Acepit, et comedite: hoc est corpus meum.

27. Bibite ex hoc omnes.

28. Ille est enim sanguis meus novi Testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum.

29. Dico autem vobis: non bibant amodo de hoc genitine viti, usque in diem illum cum illud libam vobis-cum novum in regno Patris mei.

31. Omnes vos scandalum patiemini in me, in ista nocte. Scriptum est enim: Perentiam pastorem, et dis-urgentem oves gregis.

32. Postquam autem resurrexero, procedam vos in Galileam.

EX S. MARCO.

CAPUT PRIMUM.

15. Quoniam impletum est tempus, et appropinquavit regnum Dei: penitentiam, et credite Evangelio.

17. Venite post me, et faciam vos fieri piscatores hominum.

25. Obmutesce, et exi de nomine.

54. Amen dico tibi, quia in hac nocte, antequam gallus canet, ter me negabis.

36. Sedete hic, donec vadam illic, et orem.

38. Tristis est anima mea usque ad mortem; suscitate hic, et vigilate mecum.

39. Pater mi, si possibile est, transeat a me calix iste, verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu.

40. Si non potuisti una hora vigilare mecum?

41. Vigilate, et orate ut non intratis in tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma.

42. Pater mi, si non potest hic calix transire nisi bibam illum, fiat voluntas tua.

43. Dormite iam, et requiescite: ecce appropinquavit hora, et Filius hominis tradetur in manus peccatorum.

46. Surgite, eamus: ecce appropinquavit qui me tradet.

50. Amice, ad quid venisti?

52. Convertite gladium tuum in locum suum: omnes enim, qui accepserint gladium, gladio peribunt.

53. An putas qui non possum regare Patrem meum, et exhibebit mihi modo plusquam duodecim legiones angelorum?

54. Quoniam ergo implebuntur Scriptura, quia sic optaret fieri?

55. Tanquam ad latronem existis cum gladiis et fistulis comprehendere me; quodlibet apud vos sedebam docens in templo, et non me temueris.

56. Hoc autem totum factum est ut adimplerentur Scriptura prophetarum.

64. Tu dixisti: verumtamen dico vobis, amodo videntibus Filium hominis sedentem a dextris virtutis Dei et venientem in nubibus cali.

CAPUT XXVII.

11. Tu dicas.

46. Eli, Eli, lamma sabacthani?

CAPUT XXVIII.

9. Avete.

10. Nolite timere, ite, nuntiate fratribus meis ut eanti in Galilasam, ibi me videbunt.

18. Data est mihi omnis potestas in celo, et in terra,

19. Eunte ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti;

20. Docentes eos servare omnia quaecumque mandavi vobis. Et ecce vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem seculi.

CAPUT II.

5. Fili, dimittitur tibi peccata tua.

8. Quid ista cogitatis in cordibus vestris?

9. Quid est facilius, dicere paralyticu: Dimitmittur tibi peccata; an dicere: Surge, tolle grabatum tuum, et et ambula?

10. Ut autem sciatis, quia Filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata,

11. Tibi dico: Surge, tolle grabatum tuum, et vade in domum tuam.

14. Sequere me.

17. Non necesse habent sibi medico, sed qui malo habent: non enim veni vocare justos, sed peccatores.

19. Numquid possunt filii nuptiarum, quando sponsum cum illis est, jejunare? Quanto tempore habent secum sponsum, non possunt jejunare.

20. Venient autem dies cum austerus ab eis sponsis: et tunc jejunabunt in illis diebus.

21. Nemo assumptus panni rudiis assuit vestimenti veteri; aliquo autem supplementum novum a veteri, et major scissura fit.

22. Et nemo assumptus vinum novum in ures veteres; aliquo dirumperit vinum utres, et viuunt effundetur, et ures peribunt; sed vinum novum in ures novas miti debet.

23. Numquid legistis quid fecerit David, quando necessitatem habuit, et esurit ipse et qui cum eo erant?

26. Quoniam introivit in domum Dei sub Abiathar principie sacerdotum, et panes propositionis manducavit, quos non licet manducare, nisi sacerdotibus, et dedit eis qui cum eo erant?

27. Sabbathum propter hominem factum est, et non homo propter sabbatum.

28. Itaque Dominus est Filius hominis etiam sabbati.

CAPUT III.

4. Licet sabbatis bene facere, an male? animam salvam facere, an perdere?

5. Extende manus tuam.

25. Quoniam potest Satanas Satanam ejicare?

24. Et si regnum in se dividatur, non potest regnum istud stare.

25. Et si dominus super semetipsam dispertierat, non potest dominus illa stare.

26. Et si Satanas consurrexerit in semetipsum, despertius est, et non poterit stare, sed finem habet.

27. Nemo potest vasa fortis ingressus in domum diripi, nisi prius fortis alliget, et tunc domum ejus diripiatur.

28. Amen dico vobis, quoniam omnia dimittentur filii hominum peccata, et blasphemie quibus blasphemaverint:

29. Qui autem blasphemaverit in Spiritum sanctum, non habet remissionem in aeternum, sed reus erit aeterni dilecti.

35. Quis est mater mea, et fratres mei?

34. Ecce mater mea et fratres mei.

53. Qui enim fecerit voluntatem Dei, hic frater meus, et soror mea, et mater est.

CAPUT IV. abeo mta 13. 22

3. Audite: ecce exit seminans ad seminandum.

4. Et dom seminat, aliud cecidit circa viam, et renoverunt volucres coli, et comedenterunt illud.

5. Aliud verò cecidit super petrosa, ubi non habuit terram nullam; et statim exortum est, quoniam non habebat alitudinem terrae:

6. Et quando exortus est sol, exstinxit; et cō quod non habebat radicem, exaruit.

7. Et aliud cecidit in spinas, et ascenderunt spinæ, et suffocaverunt illud, et fructum non dedit.

8. Et aliud cecidit in terram bonam; et dabat fructum ascendente, et crescente, et afferente onus trincta, unum sexaginta, et unum centum.

9. Qui habet aures audiendi, audiat.

11. Vobis datum est nōs mysterium regni Dei;

12. Ut videntes videant, et non videant; et audiētes audiāt, et non intelligāt; ne quando convertantur, et dimittantur eis peccata.

13. Nesciis parabolam hanc? et quoniam omnes parabolas cognoscetis?

14. Qui seminat, verbum seminat.

15. Illi autem sunt, qui circa viam, ubi seminatur verbum, et cum audierint, confessim veni Satanas, et auferit verbum, quod seminatum est in cordibus eorum.

16. Et hi sunt similiter, qui super petrosa seminantur; qui cum audiēt verbum, statim cum gaudio accipiant illud:

17. Et non habent radicem in se, sed temporales sunt; deinde orta tribulatione et persecutione propter verbum, confessim scandalizantur.

18. Et alii sunt qui in spinis seminantur; hi sunt qui verbum audiunt.

19. Et arerunt seculi, et deceptio divitiarum, et circa reliqua concupiscentia introientes suffocant verbum, et sine fructu efficiunt.

20. Et hi sunt qui super terram bonam seminantur, qui audiunt verbum, et suscipiunt et fructificant, unum trincta, unum sexaginta, et unum centum.

21. Numquid venit lucerna at sub modio ponatur, sub lecto? nonne ut super candelabrum ponatur?

22. Non est enim aliud absconditum, quod non manifestetur; nec factum est occultum, sed ut in plaino veniat.

25. Si quis habet aures audiendi, audiat.

24. Videote quid audiatis. In qua mensura mensurati, remittere vobis, et adjicere vobis.

25. Qui enim habet, dabit illi, et qui non habet, etiam quod habet auferetur ab eo.

26. Sic est regnum Dei, quemadmodum si homo jacat seminatum in terram.

27. Et dormiat, et exsurgat nocte et die, et semen germinet, et crescat dum nesciat ille.

28. Ulter enim terra fructificat, primum herbam, deinde spicam, deinde plenum frumentum in spica.
 29. Et cum produxerit fructus, statim mittit falcem, quoniam adest messis.
 30. Cui assimilabimus regnum Dei? aut cui parabolam comparabimus illud?
 31. Sicut granum sinapis, quod cum seminatum fuerit in terra minus est omnibus seminibus, quae sunt in terra,
 32. Et cum seminatum fuerit, ascendet, et fit manus omnibus oleribus, et facit ramos magnos, ita ut possit sub umbrâ ejus aves coleri habitate.
 33. Transaneamus contra.
 34. Tace, obmutesce.
 40. Quid timidi estis? nequid habetis fidem?

CAPUT V.

8. Exi, spiritus immunde, ab homine.
 9. Quod tibi nomen est.
 19. Vade in domum tuam ad tuos, et annuntia illis quanta tibi Dominus fecerit, et miseris sit tui.
 30. Quis telgit vestimenta mea?
 31. Filia tua te salvam fecit: vade in pace, et esto sana à plaga tua.
 36. Noli timere; tantummodo credere.
 41. Taliuia cumi: Puella (tibi dico) surge.

CAPUT VI.

4. Quia non est propheta sine honore nisi in patriâ sua, et in domo sua, et in cognatione sua.
 40. Quocumque introieritis in domum, ille manete, donec excatis inde:
 41. Et quicumque non receperint vos, nec audièrent vos, exenteis inde excite pulvrem de pedibus vestris in testimonium illis.
 31. Venite seorsum in desertum locum, et requiescite pulvrum.
 37. Date illis vos manducare.
 38. Quot panes habetis? ite, et videte.
 50. Conditio, ego sum, nolite timere.

CAPUT VII.

6. Benè prophetavit Isaías de vobis hypocritis, si-
 cut scriptum est: Populus hi labii me honorat, cor
 autem eorum longè est à me.
 7. In vanum autem me colunt, docentes doctrinas
 et precepta hominum.
 8. Relinquentes enim mandatum Dei, tenetis tra-
 ditionem hominum, baptismata uiceorum, et calicum,
 et alia similia hi faciunt multa.
 9. Benè irritum faciunt praeceptum Dei, ut traditio-
 nem vestram servetus.
 10. Moyses enim dixit: Honora patrem tuum et ma-
 trem tuam. Et: Qui maledixerit patri vel matri, morte
 moriatur.
 41. Vos autem dicitis: Si dixerit homo patri aut
 matre, Corban (quod est domum) quodcumque ex me, tibi proficeret:
 42. Et ultra non dimittitis eum quidquam facere pa-
 tri suo aut matri,
 43. Rescidentes verbum Dei per traditionem ve-

stram, quam tradidistis; et similia hujusmodi multa
 faciatis.

14. Audite me omnes, et intelligite.

15. Nihil est extra hominem introiens in eum, quod possit eum conquinare; sed que de homine procedunt, illa sunt que communicant hominem.

16. Si quis habet aures audiendi, audiat.

18. Sic et vos imprudentes estis? Non intelligitis, quia omne extrinsecus introiens in hominem, non potest eum communicare;

19. Quia non intrat in cor ejus, sed in ventrüm vadit, et in secessum exit, purgans omnes escas?

20. Quia de homine excent, illa communicant hominem.

21. Ab initio enim de corde hominum male cogitationes procedunt, adulteria, fornications, homicidia,

22. Furta, avaritiae, nequitiae, dolus, impudicitiae, oculus malus, blasphemia, superbia, stultitia.

23. Omnia haec mala ab initio procedunt, et comunicant hominem.

27. Sine prius saturari filios: non est enim homini sumere panem filiorum, et mittere canibus.

29. Proprie hunc sermonem vade, exi demonium à filia tua.

54. Ephphatha.

CAPUT VIII.

2. Misericor super turham, quia ecce jam triduo sustinet me, nec habent quod manducant:

3. Et si dimiseris eos jejunos in domum suam, deficien in viâ; quidam enim ex eis de longe venerunt.

5. Quot panes habetis?

12. Quid generatio ista signum querit? Amen dico vobis, si dubitatur generatio isti signum.

15. Vide et caete a fermento Pharisaeorum, et fermento Herodis.

17. Quid cogitat, quia panes non habetis? nondum cognoscitis, nec intelligitis? adhuc ceccatum habetis cor vestrum?

18. Oculos habentes non videtis? et aures habentes non auditis? Nec recordamini;

19. Quandoquaque panes fregi in quinque millia: quot cophinos fragmentorum plenos sustulisti?

20. Quando et septem panes in quatuor millia: quo sporas fragmentorum tulisti?

21. Quomodo nondum intelligitis?

26. Vade in domum tuam: et si in vicum introis, nemini dixeris.

27. Quem me dicunt esse homines?

29. Vos vero quem me esse dicitis?

31. Oportet filium hominis pati multa, et reprobari a senioribus, et a summis sacerdotibus, et scribis, et occidi: et post tres dies resurgere.

33. Vade retro me satana, quoniam non sapis quae Dei sunt, sed quae sunt hominum.

34. Si quis vult me sequi, deneget semetipsum: et tollat crucem suam, et sequatur me.

35. Qui enim voluerit animam suam salvam facere,

perdet eam: qui autem perdiderit animam suam propter me et Evangelium, salvam faciet eam.

36. Quid enim proderit homini, si lucretur mundum totum, et detrimentum anime sue faciat?

37. Aut quid dabit homo communionis pro anima sua?

38. Qui enim me confusus fuerit, et verba mea, in generatione istâ adulterâ et peccatrice: et Filius hominis confundetur eum, cum venerit in gloriâ Patris sui cum angelis sanctis.

39. Amen dico vobis, quia sunt quidam de his stolidibus, qui non gustabunt mortem, donec videant regnum Dei venientem in virtute.

CAPUT IX.

41. Elias, cum venerit primò, restituat omnia: et quo modo scriptum est in Filium hominis, ut multa patiatur et contempnatur.

42. Sed dico vobis quia et Elias venit (et fecerunt illi quecumque voluerunt), sicut scriptum est de eo.

45. Quid inter vos conquiritis?

48. O generatio incredula, quando apud vos ero? quidam feuit patiar? afferte illum ad me.

20. Quantum temporis est ex quo ei hoc accedit?

22. Si potes credere, omnia possibilia sunt credenti.

24. Surde et mate spiritus, ego praecepio tibi, exi ab eo: et amplius ne introeas in eum.

28. Hoc genus in nullo potest exire, nisi in oratione, et jejuniu.

50. Quoniam filius hominis tradetur in manus hominum, et occident eum: et occidit tertia dies resurgentem.

52. Quid in viâ tractabatis?

34. Si quis vult primus esse, erit omnium novissimus, et omnium minister.

36. Quisquis enim ex hujusmodi pueris receperit in nomine meo, me recipit: et quicumque me suscepit, non me suscipit, sed eum qui misit me.

38. Nolite prohibere eum. Nemo est enim qui faciat virtutem in nomine meo, et possit citô malè loqui de me.

39. Qui enim non est adversum vos, pro vobis est.

40. Quisquis enim potum dederit vobis calicem aquae in nomine meo, quia Christi estis: amen dico vobis, non perdet mercedeum suum.

41. Et quisquis scandalizaverit unum ex his pusilli creditibus in me: bonum est ei magis si circumdaretur mola astaria collo ejus, et in mare mitteretur.

42. Et si scandalizaverit te manus tua, absconde illum: bonum est tibi debilem introire in vitam, quam duas manus habentem ire in gehennam, in ignem inextinguibilis:

43. Ubi vermis eorum non moritur, et ignis non extinguitur.

44. Et si pes tuus te scandalizat, amputa illum:

bonum est tibi elaudum introire in vitam aeternam, quâduo pedes habentem mitti in gehennam ignis inextinguibilis.

45. Ubi vermis eorum nou moritur, et ignis non extinguitur.

46. Quod si oculus tuus scandalizat te, ejice eum: bonum est tibi luscum introire in regnum Dei, quâduo oculi habentem mitti in gehennam ignis:

47. Ubi vermis eorum non moritur, et ignis non extinguitur.

48. Omnis enim igne salictur, et omnis victima sa-
 leictur.

49. Bonum est sal: quod si sal insulsum fuerit, in quo illud condicis? Habet in vobis sal, et pacem ha-
 bete inter vos.

CAPUT X.

5. Quid vobis praecepit Moyses?

5. Ad duritiam cordis vestri scripsit vobis praecepit istud.

6. Ali initio autem creature, masculum et femi-
 natum fecit eos Deus.

7. Propter hoc relinquet homo patrem suum et matrem, et adhaerbit ad uxorem suam,

8. Et erunt duo in carne unâ. Itaque jam non sunt duo, sed una caro.

9. Quod ergo Deus conjunxit, homo non separat.

11. Quicunque dimisit uxorem suam, et aliam adulterum committit super eam.

12. Et si uxor dimisit virum suum, et alii nupse-
 rit, mochatur.

14. Sinite parvulos venire ad me, et ne prohibue-
 rit eos: talium enim est regnum Dei.

15. Amen dico vobis: Quisquis non receperit regnum Dei velut parvulus, non intrabit in illud.

18. Quid me dicens bonum? Nemo bonus, nisi unus Deus.

19. Praecepia nôsti: Ne adulteres, ne occidas, ne furis, ne falsum testimonium dixeris, ne fraudem feceris. Honora patrem tuum et matrem.

21. Unum tibi deest: vade, quicunque habes vendre, et da pauperibus, et habebis thesaurum in celo: et veni, seque me.

23. Quâd difficultè qui pecunias habent, in regnum Dei introibunt!

24. Filoli, quâd difficultè est, confidentes in pecu-
 niis, in regnum Dei introire!

25. Facilius est, camelum per foramen aëris trans-
 ire, quâd divitem intrare in regnum Dei.

27. Apud homines impossibile est, sed non apud Deum.

29. Amen dico vobis: Nemo est qui reliquerit do-
 num, aut fratres, aut sorores, aut patrem, aut ma-
 trem, aut filios, aut agros, propter me, et propter Evangelium,

50. Qui non accipiat centies tantum, nunc in tem-
 pore hoc, domos, et fratres, et sorores, et matres, et filios, et agros, cum persecutionibus, et in seculo fu-
 turo vitam seternam.

51. Multi autem erant primi novissimi, et novissimi primi.
 52. Quia ecce ascendimus Jerosolymam, et Filius hominis traducet principibus sacerdotum, et Scribeis, et senioribus, et damnabunt eum morte, et tradent eum gentiis;
 53. Et ihudent ei, et consupuent eum, et flagellabunt eum, et interficien eum: et tertia die resurgent.
 54. Quid vultis faciam vobis?
 55. Nec nisi quid petatis: potestis bibere calicem, quem ego hibo; aut baptismum, quem ego baptizor, baptizari?
 56. Calicem quidem, quem ego hibo, bibitis; et baptismum, quo ego baptizor, baptizabimini:
 57. Sedere autem ad dexteram meam, vel ad sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est.
 58. Scitis quia hi, qui videntur principiari gentibus, dominatur eis: et principes eorum potestotem habent ipsorum.
 59. Non ita est autem in vobis, sed quicunque voruerit fieri major erit vester minister:
 60. Et quicunque voruerit in vobis primus esse, erit omnium servus.
 61. Nam si Filius hominis non venit ut ministraret ei, sed ut ministaret, et daret animam suam redemptori pro multis.
 62. Quid ibi vis faciat? vobis omnes vestigia posse?
 63. Vade, fides tua te salvum fecit.
 CAPUT XI.

2. Ita in castellum, quod contra vos est, et statim introcuentes illuc, invenientis pulnum ligatum, super quem nemo adhuc hominem sedxit: solvite illum, et perdetis.
 3. Et si quis vobis dixerit: Quid facitis? die, quia Domino necessarius est: et continuo illum dimittetis.
 4. Jam non amplius in aeternum ex te fructum quisquam manufacte:
 5. 17. Nonne scriptum est: Quis dominus mea, dominus orationis vocabilis omnibus gentibus: vos autem factis eam speluncam latronum.
 6. Amen fidem Dei.
 7. Amen dico vobis, quia quicunque dixerit huius mons: Tollere, et mittere in mare, et non luxuraverit in corde suo, sed credidit, quia quicunque dixerit, fiat, fiat ei.
 8. Propterea dico vobis, omnia quicunque orantes petitis, credite, quia accipietis: et evenient vobis.
 9. Et cum stabitis ad orandum, dimittite si quid habetis adversis aliquem: ut si Pater vester qui in celis est, dimittat vobis peccata vestra.
 10. Quod si vos non dimiseritis: nec Pater vester, qui in celis est, dimittat vobis peccata vestra.
 11. Interrogabo vos et ego unum verbum, et respondete mihi: et dicam vobis in qua potestate haec faciam.
 12. Baptismus Joannis, de celo erat, an ex hominibus? Respondete mihi.

35. Neque ego dico vobis in qua potestate haec faciam.
 36. Vincam pastinacem homo, et circumcedet sepe, et fodit lacum, et sedificavit turrim, et locavit canagricolis, et peregrinatus est.
 37. Et misit ad agricolas in tempore servum, ut ab agricolis aciperet de fructu vinea.
 38. Quis apprehensum eum excederunt, et dimisserunt vacuum.
 39. Et rursum misit ad illos alium servum: et illum in capite vulneraverunt, et contumelias afficerunt.
 40. Et rursus alium misit, et illos occidetur: et plures alios: quosdam cedentes, alios vero occidentes.
 41. Adhuc ergo unus habens filium charissimum: et illum misit ad eos novissimum dicens: Quia reverenter bunt filium meum.
 42. Colonii autem dixerunt ad invicem: Hic est haeres: venite, occidamus eum: et nostra erit hereditas.
 43. Et apprehendentes eum, occiderunt: et ejecerunt extra vineam.
 44. Quid ergo faciat Dominus vinea? Venit, et perdet colonos: et dabit vineam aliis.
 45. Nec Scripturam hanc legistis: Lapidem quem reprobaruerunt edificantes, hic factus est in caput anguli:
 46. 11. A Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris?
 47. Quid me tentatis? afferte mihi denarium, et videamus.
 48. Cujus est imago haec, et inscriptione?
 49. Reddite igitur quae sunt Caesaris, Caesar: et quae sunt Dei, Deo.
 50. Nonne ideo erratis non scientes Scripturas, neque virtutem Dei?
 51. Cum enim a mortuis resurrexerint, neque heu, neque nubentur, sed sunt sicut Angeli, in coeli.
 52. De mortuis autem quod resurgent, non legistis in libro Moysi, super rubus quomodo dixerit illi Deus, iniqui: Ego sum Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob?
 53. Non est Deus mortuorum, sed vivorum. Vos ergo multum erratis.
 54. Quia primum omnium mandatum est: Audi Israel, Dominus Deus tuus, Deus unus es:
 55. Et diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et ex tota virtute tua. Hoc est primum mandatum.
 56. Secundum autem simile est illi: Diliges proximum tuum tanquam te ipsum. Majus horum aliud mandatum non est.
 57. Non es longe a regno Dei.
 58. Quoniam dicit Scribe Christum filium esse David?
 59. Ipse enim David dicit in Spiritu sancto: Dixi Dominus Dominus meo, sede a dextris meis, donec

ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum.
 60. 57. Ipse ergo David dicit cum Dominum, et unde est filius ejus?
 61. 58. Cavete a Scribeis, qui volunt in stolis ambulare, et salutari in foro:
 62. 59. Et in primis cathedris sedere in synagogis, et primos discubitus in cornis:
 63. 60. Qui devorant domos viduarum sub obtentio prolixie orationis: hi accipient prolixus iudicium.
 64. 61. Amen dico vobis, quoniam vidu haec pauper plus omnibus misit, qui miserunt in gazophylacium.
 65. 62. Omnes enim ex eo, quod abundat illis, miserunt: haec vero de penuria sua omnia que habuit misit totum victimum suum.
 CAPUT XII.

2. Vides has omnes magnas adiectiones? Non restringitur lapis super lapidem, qui non destruetur.
 3. Videite ne quis vos seducat:
 4. Multi enim venient in nomine meo dicentes, quia ego sum: et multos seducent.
 5. Cum audieritis autem bella, et opiniones bellorum, ne timeritis: oportet enim haec fieri: sed nondum dies.
 6. Exurget enim gens contra gentem, et regnum super regnum, et erunt terrae motus per loca, et fames. Initium dolorum haec.
 7. Videate autem vosmetipsos. Tradent enim vos in concilium, et in synagogis vapulabitis, et ante praesides et reges statibus propter me, in testimonium illis.
 8. Et in omnes gentes primum oportet predicari Evangelium.
 9. Et cum duxerint vos tradentes, nolite praecipitate quid loquamini: sed quod datum vobis fuerit in illa hora, id loquimini: non enim vos estis loquentes, sed spiritus sanctus.
 10. Tradet autem frater fratrem in mortem, et patr filium, et consurgent filii in parentes, et morte afficiunt eos.
 11. Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem sustinerit in finem, hie salvis erit.
 12. Cum autem videritis abominationem desolati, stantem ubi non debet: qui legit, intelligat: tunc qui in Iudea sunt, fugiant in montes:
 13. Et qui super tectum; nec descendat in domum, nec introeat ut tollat quid de domo suo.
 14. Et qui in agro erit, non revertatur retro tellere vestimentum suum.
 15. Vnde autem prestantibus et nutritiibus in illis diebus.
 16. 18. Orate vero ut hiemem non flant.
 17. Amen enim dies illi tribulationes tales, quales non fuerunt ab initio creature, quam condidit Deus, usque nunc, neque fient.
 18. 20. Et nisi brevisset Dominus dies, non fruisset salva omnis caro: sed propter electos, quos elegit, brevavit dies.
 19. 21. Et tunc si quis vobis dixerit: Ecce hic est Christus, ecce illie, ne credideritis.
 22. Exurgen enim pseudochristi, et pseudoprophete, et dabunt signa et portenta ad seducendo, si fieri potest, etiam electos.
 23. Vos ergo videte: ecce predixi vobis omnia.
 24. Sed in illis diebus, post tribulationem illam, sol continebrabitur, et luna non dabit splendorem suum.
 25. Et stelle coeli erunt decadentes, et virtutes, quae in coeli sunt movebuntur.
 26. Et tunc videbunt Filium hominis venientem in nubibus cum virtute multa et gloria.
 27. Et tunc mittet angelos suos, et congregabit electos suos a quatuor ventis, a summo terre, usque ad summum caeli.
 28. A fine autem discite parabolam. Cum jam rarus eis tener fuerit, et nata fuerint folia, cognoscitis quia in proximo sit aestas:
 29. Sic et vos cum videritis haec fieri, scitote quod in proximo sit in ostis.
 30. Amen dico vobis, quoniam non transit generatio haec, donec omnia ista fiant.
 31. Cœcum et terra transibunt, verba autem mea non transibunt.
 32. De die autem illo vel horum nemo scit, neque Angelus in celo, neque Filius, nisi Pater.
 33. Videite, vigilate, et orate: necessis enim quoniam tempus sit.
 34. Sicut homo, qui peregrinatus profectus reliqui domum suam, et dedit servis suis potestatem ejusque operis, et janitor præcepit ut vigile.
 35. Vigilate ergo (necessis enim quando dominus domus veniat: sero in media nocte, an galli cantu, an mane),
 36. Ne cum venerit repente, inveniat vos dormientes.
 37. Quod autem vobis dico, omnibus dico: Vigilate.
 CAPUT XIV.

6. Sicut eam, quid illi molesti estis? Bonum opus operata est in me.
 7. Semper enim pauperes habebit vobiscum; et cum vorueritis, potestis illis benefacere: me autem non sicut habebitis.
 8. Quod habuit haec, fecit: prævenit ungore corporis meum in sepulturam.
 9. Amen dico vobis: Ubicumque predicabat fieri Evangelium istud in universo mundo, et quod fecit haec, narrabitur in memoriam ejus.
 10. Ita in civitatibus, et occurset vobis homo legamus aque bojalus, sequimini eum:
 11. Et qui magister dicit: Ubi est refectio mea, ubi Pascha cum discipulis meis manducem?
 12. Et ipse vobis demonstrabit cœnam et grande stratum: et illie parate nobis.
 13. Amen dico vobis, quia unus ex vobis tradet me, qui manducat mecum.
 14. Unus ex duodecim, qui intingit mecum manum in catino.
 15. Exurgen enim pseudochristi, et pseudoprophete,

est de eo : vix autem homini illi, per quem Filius homini tradetur. Bonum erat ei, si non esset natus homo illi.

22. Sicut, hoc est corpus meum.

24. Hic est sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundetur.

25. Amen dico vobis, quia jam non bibam de hoc geninim viti, usque in diem illum, cum illud bibam novum in regno Dei.

27. Omnes scandalizabimini in me in nocte ista, quia scriptum est : Percutiam pastorem, et dispergerent oves.

28. Sed postquam resurrexero, praecedam vos in Galilaeam.

50. Amen dico tibi, quia tu hodie in nocte hac, priusquam gallus vocem his dederit, ter me es negaturus.

32. Sedete hic donec orem.

34. Tristis est anima mea usque ad mortem : sustine hic, et vigilate.

36. Abba pater, omnia tibi possibilia sunt, transfer calicem hunc a me, sed non quod ego volo, sed quod tu.

37. Simon, dormis? non potuisti una horā vigilare?

38. Vigilate, et orate, ut non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro vero infirma.

EX S. LUCA.

CAPUT II.

49. Quid est quid me quereratis : nesciebatis quia in his, quae Patris mei sunt, oportet me esse?

CAPUT IV.

4. Scriptum est : Quia non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo Dei.

8. Scriptum est : Dominum Deum tuum adorabis, et illi soli servies.

12. Dictum est : Non tentabis Dominum Deum tuum.

21. Quia hodiē impleta est haec scriptura in suribus vestris.

23. Utique dicitur nullum hanc similitudinem : Medicina, cura teipsum : quanta audivimus facta in Capernaum, fac et hic in patria tua.

24. Amen dico vobis, quia nemo propheta acceptus est in patria sua.

25. In veritate dico vobis, multe viduae erant in diebus Eliae in Israel, quando clausum est cœlum amnis, tribus, et mensibus sex ; cum facta esset fames magna in omni terra :

26. Et ad nullam illarum missus est Elias, nisi in Sarepta Sidonie ad mulierem viduam.

27. Et muli leprosi erant in Israel sub Elisœ prophetâ : et nemo eorum mundatus est nisi Naaman Syrus.

35. Ohmutesce, et exi ab eo.

41. Dormite jam, et requiescite. Sufficit : venit hora : ecce Filius hominis tradetur in manus peccatorum.

42. Surgite, eamus. Ecce qui me tradet, prop̄ est.

48. Tanquam ad latronem existis cum gladiis et liguis comprehendere me.

49. Quotidiè eram apud vos in templo docens, et non me tenueris. Sed ut implauerit Scriptura.

62. Ego sum ; et videbitis Filium hominis sedentes a dextris virtutis Dei, et venientem cum nubibus cœli.

72. Priusquam gallus cantet bis, ter me negabis.

CAPUT XV.

2. Tu dicas.

34. Elio, Elio, lamma sabachthani ? Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me ?

CAPUT XVI.

15. Euntes in mundum universum prædictæ Evangelium omni creature.

16. Qui crediderit, et baptizatus fuerit, salvus erit : qui verò non crediderit, condemnabitur.

47. Signa autem eos qui crediderint, haec sequentur : In nomine meo demona ejiciunt; linguis loquuntur novis.

48. Serpentes tollent, et si mortiferum quid biberint, non eis nocebit : super agros manus imponent, et bene habebunt.

CAPUT V.

45. Quia et alii civitatis oportet me evangelizare, regnum Dei : quia idœ missus sum.

CAPUT VII.

4. Due in altum, et laxate retia vestra in capturam.

10. Noli timere : ex hoc jam homines eris capiens.

15. Volo : Mundare.

14. Vade, ostende te sacerdoti, et offer pro emunatione tua, sicut præcepit Moyses ; in testimonium illius.

20. Homo, remittuntur tibi peccata tua.

22. Quid cogitatis in cordibus vestris ?

25. Quid est facilius dicere : Dimittuntur tibi peccata; an dicere : Surge, et ambula?

24. Ut autem scias quia Filius hominis habet potestatem in terrâ dimitti peccata : Tibi dico, surge, tolle lectum tuum, et vade in dominum tuum.

27. Sequere me.

31. Non egent qui sani sunt medico, sed qui male habent.

32. Non veni vocare justos, sed peccatores ad ponitendum.

34. Numquid potestis filios sponsi, dum cum illis est sponsus, facere jejunare ?

35. Venient autem dies, cum alatus fuerit ab illis sponsus, tunc jejunabunt illi diebus.

36. Quia nemo commissuram à novo vestimento immittit in vestimentum vetus : aliquin et novum rumpit, et veteri non convenit commissa à novo.

37. Et nemo mittit vinum novum in utres veteres : aliquin rumpet vinum novum utres, et ipsum effundetur, et utres peribunt.

38. Sed vinum novum in utres novos mittendum est, et utrum conservantur.

39. Et nemo bibet vetus, statim vult novum, dicit enim : Vetus melius est.

CAPUT VI.

5. Nec hoc legis tu quod fecit David, cùm esurisset ipse, et qui cum illo erant :

4. Quomodo intravit in domum Dei, et panes positionis sumpsit, et manducavit, et dedit his qui cum ipso erant : quos non fecit manducare nisi tantum sacerdotibus ?

5. Quia Dominus est Filius hominis, etiam sabbati.

8. Surge, et sta in medium.

9. Interrogo vos, si licet sabbatis benefacere, an male; animale salvam facere, an perdere ?

10. Extende manum tuam.

20. Beati pauperes, quia vestrum est regnum Dei.

21. Beati, qui nunc esuritis, quia saturabimini. Beati qui nunc flent, quia ridebitis.

22. Beati critis, cùm vos oderint homines, et cùm separaverint vos, et exprouberint; et ejecerint non men vestrum tanquam malum propter Filium hominis.

25. Gaudete in illa die et exultate : ecce enim merces vestra multa est in celo : secundum hec enim propheta patres eorum.

26. Verūtamen vobis divitibus, quia habetis consolationem vestram.

25. Ve vobis, qui saturati estis; quia esurietis.

Ve vobis, qui ridetis nunc; quia lugebitis et flebitis.

26. Ve cùm benedixerint vobis homines : secundum hec enim faciebant pseudopropheticus patres eorum.

27. Sed vobis dico, qui auditis : Diligite inimicos vestros, benefacie hi qui odorent vos.

28. Benedicite maledicentibus vobis, et orate pro calamitatis vobis.

29. Et qui te percūtit in maximam, præbe et alteram. Et ab eo qui auferit tibi vestimentum, etiam tunica non prohibere.

30. Omni autem petenti te, tribue; et qui aufer que tua sunt, ne repetas.

31. Et prout vultis ut faciant vobis homines, et vos facite illis similem.

32. Et si diligitis eos qui vos diligunt, que vobis est gratia? nam et peccatores diligentes se diligunt.

33. Et si beneficeritis his qui vobis benefacunt, que vobis est gratia? siquidem et peccatores hoc faciunt.

34. Et si mutuum dederitis his a quibus speratis recipere, que gratia est vobis? nam et peccatores peccatoribus fonsurantur, ut recipient reuelatio.

35. Quid existis in desertum videre? arundinem vento agitatam?

36. Sed quid existis videre? hominem mollibus